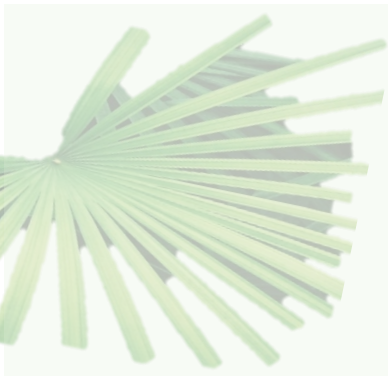

BCG Economy ของอุตสาหกรรมพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ

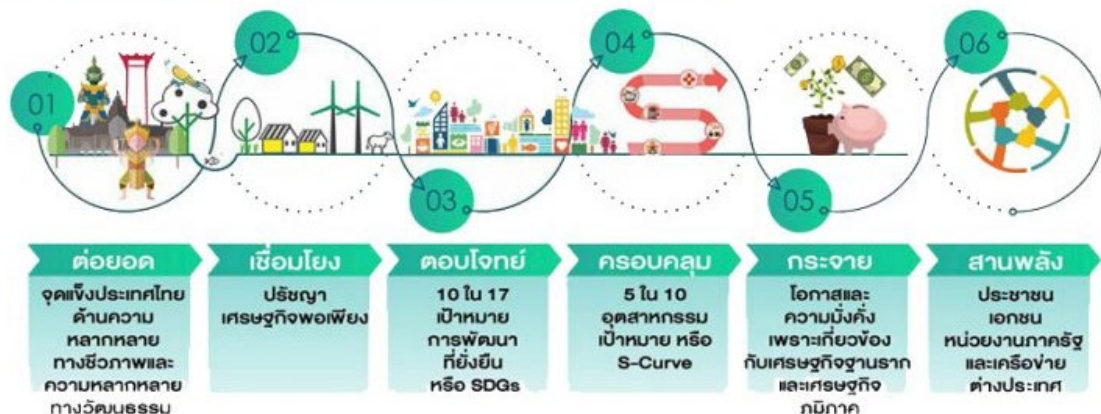
มรินทร์ ดีเจริญ

ห้องปฏิบัติการทดสอบการสลายตัวได้ทางชีวภาพ

ศูนย์พัฒนาและวิเคราะห์สมบัติของวัสดุ

BCG Economy หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) คือ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นแนวคิดการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับ 4 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curves) ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมพลังงานและวัสดุ อุตสาหกรรมสุขภาพและการแพทย์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ โดยใช้ฐานความหลากหลายทางชีวภาพภายในประเทศ ปรับเปลี่ยนระบบการผลิตไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อม และตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของสหประชาชาติ ในเรื่องการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

BCG MODEL : ตอบโจทย์ 6 มิติ

ที่มา: กรมประชาสัมพันธ์, 24 กุมภาพันธ์ 2563. BCG Economy Model ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ก้าวไกลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. Available at: <http://km.prd.go.th/bcg-economy-model/>, [เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2565].

ประเทศไทยโดยกระทรวงอุตสาหกรรมมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ หรือ Bio Economy ของภาคอุตสาหกรรม ตั้งเป้าหมายผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Bio Hub of ASEAN ภายในปี พ.ศ. 2570 เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ พลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ เคมีชีวภาพและชีวเภสัชภัณฑ์ (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2564) โดยมีโครงการที่ดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ในประเทศแล้ว คิดเป็นมูลค่าการลงทุนรวมมากกว่า 10,000 ล้านบาท อาทิ โครงการผลิต Poly Lactic Acid (PLA) โครงการ Palm Biocomplex เป็นต้น ด้านการกระตุ้นอุปสงค์ มีการออกใบรับรองผลิตภัณฑ์พลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพให้แก่ผู้ผลิต เพื่อนำไปใช้ในการขอยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรการภาษีส่งเสริมบรรจุกัญชีพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ รวมถึงการออกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชีวภาพ และการสร้างเครือข่ายในรูปแบบของศูนย์กลางความเป็นเลิศด้านชีวภาพโดยการให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการเพื่อยกระดับกระบวนการผลิตเข้าสู่อุตสาหกรรมพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพต้นแบบ

จากสถิติค่าขอรับการส่งเสริมการลงทุนกิจการในกลุ่ม BCG ตั้งแต่ปี 2558 – กันยายน 2564 กิจการผลิตเคมีภัณฑ์หรือพอลิเมอร์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นรูปต่อเนื่องจากการผลิตพอลิเมอร์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็น 1 ใน 5 อันดับแรกของกิจการ BCG ที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุดอยู่ที่ 40,998 ล้านบาท ศูนย์วิจัยกสิกรไทยรายงานว่าปี 2562 ประเทศไทยเป็นฐานส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA อันดับที่ 3 ของโลก รองจากสหรัฐฯ และเนเธอร์แลนด์ การส่งออก PLA ของไทยมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง ตามกระแสรักษ์โลกที่หลายประเทศมีการจำกัดการใช้พลาสติกที่ย่อยสลายได้ยากโดยเฉพาะบรรจุภัณฑ์ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ทำให้วัสดุทดแทนโดยเฉพาะเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA ที่ย่อยสลายได้ มีความต้องการสูงขึ้น โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของโควิด-19 ที่หนุนให้มีความต้องการบรรจุภัณฑ์สำหรับบริการส่งอาหารเพิ่มขึ้น โดยในปี 2563 อุปสงค์ PLA ของโลกเติบโตสูงถึงร้อยละ 38.5 แต่อุปทานยังไม่สามารถขยายตัวได้เร็วพองานก่อให้เกิดภาวะตึงตัวในตลาดโลก ขณะที่ผู้ประกอบการพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพของไทย ยังคงมีความท้าทายในด้านราคาที่สูงกว่าพลาสติกที่ผลิตจากปิโตรเคมี 2-3 เท่า

โมเดลเศรษฐกิจแบบใหม่ ภายใต้ชื่อ BCG Economy จะเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพจะเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มที่เติบโตได้ดีจากตัวเร่งอย่างโควิด-19 และยังมีโอกาสทางธุรกิจที่จะเชื่อมโยงไปยังอุตสาหกรรมอื่นที่มีมูลค่าสูงได้ อาทิ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องมือทางการแพทย์ เป็นต้น จะต้องมีแนวทางการกระตุ้นอุปสงค์การใช้พลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพในประเทศให้เป็นวงกว้างมากขึ้น ควบคู่ไปกับการสนับสนุนด้านราคาในระยะเริ่มต้น และมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐในฝั่งของอุตสาหกรรมการผลิตพลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพจากของเหลือทิ้งทางการเกษตรให้เกิดขึ้นได้จริง เนื่องจากต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง ซึ่งหากทำได้จะมีโอกาสทำให้พลาสติกสลายตัวได้ทางชีวภาพของไทยเป็นอุตสาหกรรมใหม่ที่สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนตามกรอบ BCG Economy จนอาจกลายเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมหลักของประเทศได้ในอนาคต

ที่มา

กระทรวงอุตสาหกรรม, 2564. เดิหน้า BCG Model ดันไทย Bio Hub อาเซียน ปี 70. Available at:

<https://www.posttoday.com/economy/news/669011>, [เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2565].

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2564. แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว. Available at:

<https://www.ftpi.or.th/2021/59799>, [เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2565].

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2564. กระแสรักษ์โลกหนุน ส่งออกเม็ดพลาสติกชีวภาพ PLA ไทย ปี 64 เติบโต 38.6%. Available at:

<https://www.kasikornresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/PLA-FB-07-10-21.aspx>, [เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2565].

ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2564. เมื่อโลกต้องการโมเดลเศรษฐกิจใหม่ ไทยจึงมี 'BCG' (Bio-Circular-Green

Economy) เป็นวาระแห่งชาติปี 2564. Available at: <https://www.sdgmove.com/2021/04/14/bcg-economy-model-trend-th-national-agenda-2021/>, [เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2565].

Money and Banking Thailand, 2564. สร้างมูลค่าเพิ่มจากของเหลือทิ้งทางการเกษตร ตอบโจทย์ Zero Waste และ BCG Economy. Available

at: <https://www.moneyandbanking.co.th/article/news/research-zero-waste-bcg-economy-15076464>, [เข้าถึงเมื่อ 22 เมษายน 2565].